

Dönem : 2

Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 794

Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/592)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 813/9203

20. 12. 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 12 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

Bilindiği üzere zirai kazançlar ilk defa 31 . 12 . 1960 tarih ve 193 sayılı Kanunla Gelir Vergisi mevzuuna alınmış ve fiilen 1962 vergilendirme döneminden itibaren vergiye tâbi tutulmuştur. Gelir Vergisi Kanununun bâzı hükümlerinin 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunla değiştirilmesi sırasında, kanunun 53 ncü ve 55 nei maddeleri hükmüne göre işletme hesabı veya bilanço esasına göre defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin defter tutma yönünden karşılaşacakları güçlükler nazarı itibara alınarak, bunlara kanunun geçici 4 ncü maddesi ile 1962, 1963 ve 1964 yılları kazançlarını diledikleri takdirde götürü gider usulünde tesbit edebilmek imkânı tanınmıştır. Daha sonra, Zirai Gelir Vergisi mükelleflerinin defter tutmaya hazır bir hale gelmemiş bulunmaları ve defter tutma mükellefiyetinin zirai kazançlarla ilgili kanun hükümlerinin ıslahını mütaakıp uygulanmasının daha doğru olacağı gerekçeleri ile bu süre önce 642 sayılı Kanunla 1966 yılı sonuna kadar, sonra da 890 sayılı Kanunla 1968 yılı sonuna kadar uzatılmış bulunmaktadır.

Tarım sektörüne hesap, maliyet ve muhasebe kavramlarının girebilmesi, bu alanda rasyonel esaslara dayanan bir işletmecilik zihniyetinin doğup yayılması ve gerek tarım sektöründe, gerekse tarım mahsulleri ile ilgili ticari ve sınai faaliyetler alanındaki otokontrol çemberinde mevcut gediklerin kapatılarak vergi emniyetinin nispi şekilde de olsa tesis edilebilmesi için, hiç olmazsa iş hacmi belirli bir seviyenin üstünde bulunan çiftçilerin gerçek usulde vergiye tâbi tutulmaları zarureti aşikârdır. Ancak halen mevcut kanun hükümleri çerçevesi içerisinde çiftçilere defter tutma mükellefiyeti tahmil edilmesinin, uygulama alanında büyük güçlüklerle sebebiyet vereceği de muhakkaktır.

Halen memleket realiteleri, tarımın özellikleri ve bugüne kadar cereyan eden uygulama sonuçları nazarı itibara alınmak suretiyle Gelir Vergisi ve Vergi Usul kanunlarımızın zirai kazançlarla ilgili hükümlerinin yeniden düzenlenmesi, vergilendirme ve defter tutma usullerinin değiştirilmesi ve defter tutma konusunda kanunda öngörülen hadlerin ayarlanması yolunda çalışmalara başlanmış bulunmaktadır. Bu çalışmaların sonuçlanmasını ve yeni hükümlerin yürürlüğe girmesini mütaakip, defter tutma mecburiyetinin çiftçilere tahmil edeceği külfet hafifletilmiş ve buna tahammül edebilecek bir mükellef zümresine inhisar ettirilmiş olacaktır.

Halihazır kanun hükümleri muvacehesinde çiftçilerin defter tutmak konusunda karşılaşacakları güçlükler hesaba katılmak ve vergi kanunlarımızın zirai kazançlarla ilgili hükümlerini değiştirmek amacıyla güden tadil tasarılarımızın en geç iki yıl zarfında kanunlaşmış olacakları göz önünde bulundurulmak suretiyle, Zirai Gelir Vergisi mükelleflerine defter tutma konusunda 890 sayılı Kanunla 1968 yılı sonuna kadar tanınmış bulunan ihtiyarilik hakkının 1970 yılı sonuna kadar uzatılması uygun görülmüş ve bu amaçla 202 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesini öngören ilişik kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 1/592
Karar No. : 15

14 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bazı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gerekçede arz ve izah olunan hususlar, komisyonumuzca da uygun görülerek, tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Maliye Komisyonu

Başkanı
Çankırı
T. Akman

Sözcü
Burdur
F. Kırbaşlı

Kâtip
Bingöl
M. E. Gündoğdu

Ankara
A. Dalı

Aydın
İ. Sezgin

Çorum
N. Yücer

Çorum
H. İncesulu

Konya
M. Keskin
İmzada bulunamadı.

Maras
V. Pirinçcioğlu

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/592
Karar No. : 192

3 . 2 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu komisyonumuza havale edilen (Gelir Vergisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı) mı ve önceden havale edildiği Maliye Komisyonunca tasarı üzerine hazırlanan rapor Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldıkları birleşimde görüşüldü;

Memleket realiteleri, tarımın özellikleri ve bugüne dek cereyan eden uygulama sonuçları nazarı dikkate alınarak, Gelir Vergisi ve Vergi Usul kanunlarımızın zirai kazançlarla ilgili hükümlerinin, halen mevcut şartlar muvacehesinde yeniden düzenlenmesini öngören kanun tasarısı, tasarı gerekçesinde tafsilen izah edilen hususlar muvacehesinde, komisyonumuzca yerinde ve müspet mütalâa edilmiştir.

Şöyleki,

31 . 12 . 1960 tarih ve 193 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi kapsamına alınan ve fiilen 1962 vergilendirme döneminden itibaren vergiye tabi tutulan zirai kazançlar, Gelir Vergisi Kanununun bâzı hükümlerinin 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunla değiştirilmesi sırasında, kanunun 53 ve 55 ncü maddeleri hükmüne göre işletme hesabı veya bilanço esasına göre defter tutmak zorunluluğunda olan çiftçilerin, defter tutmak yönünden karşılaşacakları güçlükler dikkate alınarak, kanunun geçici 4 ncü maddesi ile 1964 yılı dâhil, mükelleflere, kazançlarını, diledikleri takdirde götürü usulüne göre tesbit edebilme imkânı sağlanmıştı,

Sürenin hitamında aynı güçlüklerin devam ettiği ve arzulanan sonucun alınmaması nedeniyle, bu süre, önce 642 sayılı Kanun ile 1966 yılı sonuna ve bilâhara 890 sayılı Kanun ile de 1968 yılı sonuna kadar uzatılmıştı,

Her ne kadar iş hacmi belirli bir seviyenin üstünde bulunan çiftçilerin gerçek usulde vergiye tabi tutulmaları zaruri ise de, halen, mevcut kanunlar muvacehesinde çiftçilere defter tutma mükellefiyetinin tahmininde, beklenen sonuç alınmayacağı gibi uygulama alanında da büyük güçlüklerin doğacağı, esasen vergi kanunlarımızın zirai kazançlarla ilgili hükümlerini değiştirecek olan tadil tasarıları taslakları üzerinde ilgili bakanlıklarca gerekli çalışmalar yapıldığı hususunu da dikkate alan komisyonumuz, süre temdidini tekrarının bu nedenler muvacehesinde zaruri olduğu, ancak, bu temditlerin, çeşitli meslek sahibi vergi mükellefleri arasında tefrikk yaratacağı ve devamlı olarak Hazine aleyhine neticeler tevli dedeceği kanaatini izhar etmiş, tadil tasarılarımızın biran evvel hazırlanarak Meclislere sunulmasının zorunluluğu üzerinde durmuş, tasarı taslakları üzerinde yapılan çalışmalar ve Meclislere muhtemel sevk tarihleri hakkında ilgililerin vermiş oldukları izahatı mütaakıp, maddelerin görüşülmesine geçilmiştir;

1 ncü madde;

Hazırlanacak tasarıların, Meclislere muhtemel sunuluş tarihini dikkate alan komisyonumuz, ancak gelecek yeni dönemde Meclislere sunulabileceği ilgililerce ifade olunan bu tadil tasarılarımızın, seçimi mütaakıp Meclislerin toplanmaları, Hükümetin kuruluşu, komisyon seçimleri, program sunuşları gibi nedenlerle ve bu ertelemenin de son erteleme olacağı kanısıyla tasarıda istenilen sürenin (1) yıl fazlasıyla yani (1971) yılına kadar uzatılmasını uygun görmüş,

Evveldi, süre temditlerini hükme bağlayan kanunlarda, yıllar tek tek tadad edildiğinden, maddedeki (1962 ilâ 1970) ibaresi, mebdet tarih olan (1962) den başlanmak suretiyle (1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971) şeklinde değiştirilmiş,

Maddenin anlamında tereddüt yaratacağı nedeniyle de (çiftçiler, diledikleri takdirde) ibaresindeki (diledikleri takdirde) kısmı (kazançları üzerinden götürü gider...) ibaresindeki (üzerinden) ve (götürü gider) kelimeleri arasına alınmış ve madde bu değişikliklerle,

İkinci ve üçüncü maddeler tasarıdaki şekilleriyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulum tasviplerine sunulmak ve öncelik ve ivedilikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Kütahya <i>M. Erez</i>	Başkanvekili Kayseri <i>F. Köksal</i>	Sözcü Zonguldak <i>K. D. Sungun</i>	Kâtip Ordu Söz hakkım mahfuzdur. <i>Ş. Pehlivanoglu</i>
Ankara <i>O. Eren</i>	Antalya <i>H. F. Boztepe</i>	Balıkesir F. İslimyeli İmzada bulunamadı.	Bolu Muhalifim <i>K. Demir</i>
Çanakkale <i>Ş. İnan</i>	Çorum <i>A. Topçubaşı</i>	Erzurum <i>C. Önder</i>	Eskişehir <i>M. İ. Angı</i>
Giresun K. Bosuter İmzada bulunamadı.	Gümüşane <i>S. Ö. San</i>	İstanbul S. Aren İmzada bulunamadı.	İstanbul N. Eroğan İmzada bulunamadı.
İstanbul <i>M. Güven</i>	Muğla T. Şahin İmzada bulunamadı.	Niğde <i>H. Özalp</i>	Niğde Söz hakkım mahfuzdur. <i>R. Soyer</i>
Samsun <i>A. F. Alişan</i>	Sivas <i>M. K. Palaoglu</i>	Trabzon Söz hakkım mahfuzdur. <i>A. R. Uzuner</i>	Uşak <i>O. Deniz</i>

Hükümetin teklifi

Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bazı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici madde 4. — Gelir Vergisi Kanununun 53 ncü ve 55 nci maddeleri hükmüne göre gerçek usulde Gelir Vergisine tâbi bulunan ve kazançlarını bilânço veya işletme hesabı esasına göre tesbit etmek mecburiyetinde olan çiftçiler, diledikleri takdirde 1962 ilâ 1970 yıllarına ait zirai kazançları üzerinden götürü gider usulüne göre vergilendirilirler.»

Mükellefler bu hususu vergi dairelerine verecekleri yıllık beyannamelerinde açık bir şekilde belirtmeye mecburdurlar.

MADDE 2. — Bu kanun, 1 . 1 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Millet Meclisi Maliye Komisyonunun değiştirishi

Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bazı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonunun değiştirishi

Gelir Vergisi Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bu kanuna bazı hükümler eklenmesi ve bir kısım hükümlerinin kaldırılması hakkındaki 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 19 . 2 . 1963 tarih ve 202 sayılı Kanunun 642 ve 890 sayılı kanunlarla muaddel geçici 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici madde 4. — Gelir Vergisi Kanununun 53 ncü ve 55 nci maddeleri hükmüne göre gerçek usulde Gelir Vergisine tâbi bulunan ve kazançlarını bilânço veya işletme hesabı esasına göre tesbit etmek mecburiyetinde olan çiftçiler, (1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971) yıllarına ait zirai kazançları üzerinden diledikleri takdirde götürü gider usulüne göre vergilendirilirler.»

Mükellefler bu hususu vergi dairelerine verecekleri yıllık beyannamelerinde açık bir şekilde belirtmeye mecburdurlar.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hükümetin teklifi

Millet Meclisi
Maliye Komisyonunun
değiştirisi

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonunun
değiştirisi

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

MADDE 3. — Tasarımın 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarımın 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

14 . 12 . 1968

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
S. Öztürk
Devlet Bakanı
H. Atabeyli
Devlet Bakanı
K. Ocak
Devlet Bakanı
S. T. Müftüoğlu
Adalet Bakanı
H. Dinçer
Millî Savunma Bakanı
A. Topaloğlu
İçişleri Bakanı
F. Sükan

Dışişleri Bakanı V.
S. T. Müftüoğlu
Maliye Bakanı
C. Bilgehan
Millî Eğitim Bakanı
İ. Ertem
Bayındırlık Bakanı
O. Alp
Ticaret Bakanı
A. Türkel
Sağlık ve Sosyal Yar. Bakanı
V. Â. Özkan
Gümrük ve Tckel Bakanı
N. Mentese

Tarım Bakanı
B. Dağdaş
Ulaştırma Bakanı
S. Bilgiç
Çalışma Bakanı V.
S. Öztürk
Sanayi Bakanı
M. Turgut
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
R. Sezgin
Turizm ve Tanıtma Bakanı
N. Kürşad
İmar ve İskân Bakanı
II. Menteseoğlu
Köy İşleri Bakanı
T. Toker